

Hallingdal Renovasjon IKS

Orientering til eierkommunene

Med bakgrunn i notat av 9. september 2025
Med økonomiske forutsetninger og prognoser

Hallingdal Renovasjon IKS

- Eies av 7 kommuner: Hol, Ål, Hemsedal, Gol, Nesbyen, Flå og Krødsherad
- Ca. 39.000 renovasjons abonnenter pr 2025.
 - 11.000 på henteordning (dunker)
 - 28.000 på bringeordning (returpunkt)
 - + ca. 1500 næringskunder gjennom Retura Val-Hall AS
- 7 gjenvinnings stasjoner, åpent 3 dager i uken (2 ukedager + lørdag) – alt inkludert i renovasjonsgebyr
- Hovedanlegg i Kleivi, Ål med håndtering av nær alt innsamlet avfall.
 - Håndterer ca. 32.000 tonn avfall pr år.
 - Lokalt forbrenningsanlegg som sluttbehandler ca. 22.000 restavfall pr år
 - Håndtering, sortering, pakking, transport av ca. 10.000 utsortert avfallsfraksjoner pr år.
- Kompostanlegg, komposterer ca. 4000 tonn kloakkslam pr år
- Massedeponi

Eierskap og organisering

- Interkommunal selskap (IKS)
- Driftsselskap for samarbeidet om det kommunalt monopol for renovasjon
 - Selvkostbasert = Ingen egenkapital/risikokapital
- Eies av 7 kommuner – eierbrøk justert i 2025:
 - Hol (18,88%), Ål (21,03%), Hemsedal (11,20%), Gol (20,94%), Nesbyen (13,86%), Flå (4,68%) og Krødsherad (9,41%)
- Reguleres av IKS-loven, m.m.
- Selskapsavtale sist endret 2021, eierbrøk justert i 2025
- Representantskap – 2 fra hver kommune
 - Utnevner revisor for kontroll av regnskap mm.
- Styret – 1 fra hver kommune + 2 representanter for ansatte
- Drives som et fullverdig separat selskap:
 - Administrasjon/ledelse
 - Regnskap
 - Personal
 - Samsvar

Oppgavefordeling HR – kommune

- **Overordnet styres Hallingdal Renovasjon gjennom selskapsavtalen**
- Fordeling er gjennom de likelydende lokale avfallsforskriftene:
- Hallingdal Renovasjon er delegert ansvar for:
 - Avfallsinnhenting
 - Utstyr, transport, kommunikasjon mm.
 - Henteordning, bringeordning og drift av lokale mottak
 - Tekniske installasjoner på returpunkter
 - Avfallshåndtering
 - Sørge for faglig og forskriftsmessig håndtering og avhending av alt innsamlet avfall.
 - Sluttbehandling av restavfall i lokal forbrenningsanlegg
 - Kompostering av kloakkslam fra eierkommunene
 - Kommunikasjon og kundekontakt
- Kommunene ansvarlig for:
 - Håndtering av gebyrplikten
 - Fremskaffe, opparbeide og vinterdrift av areal for returpunkt
 - Fremskaffe og stille areal til HR sin disposisjon for drift av lokalt mottak
 - Drift av historiske deponier, fyllplasser etc.

Myndighetskrav og rammevilkår

Revidering av selskapsavtalen i 2026 utgave.

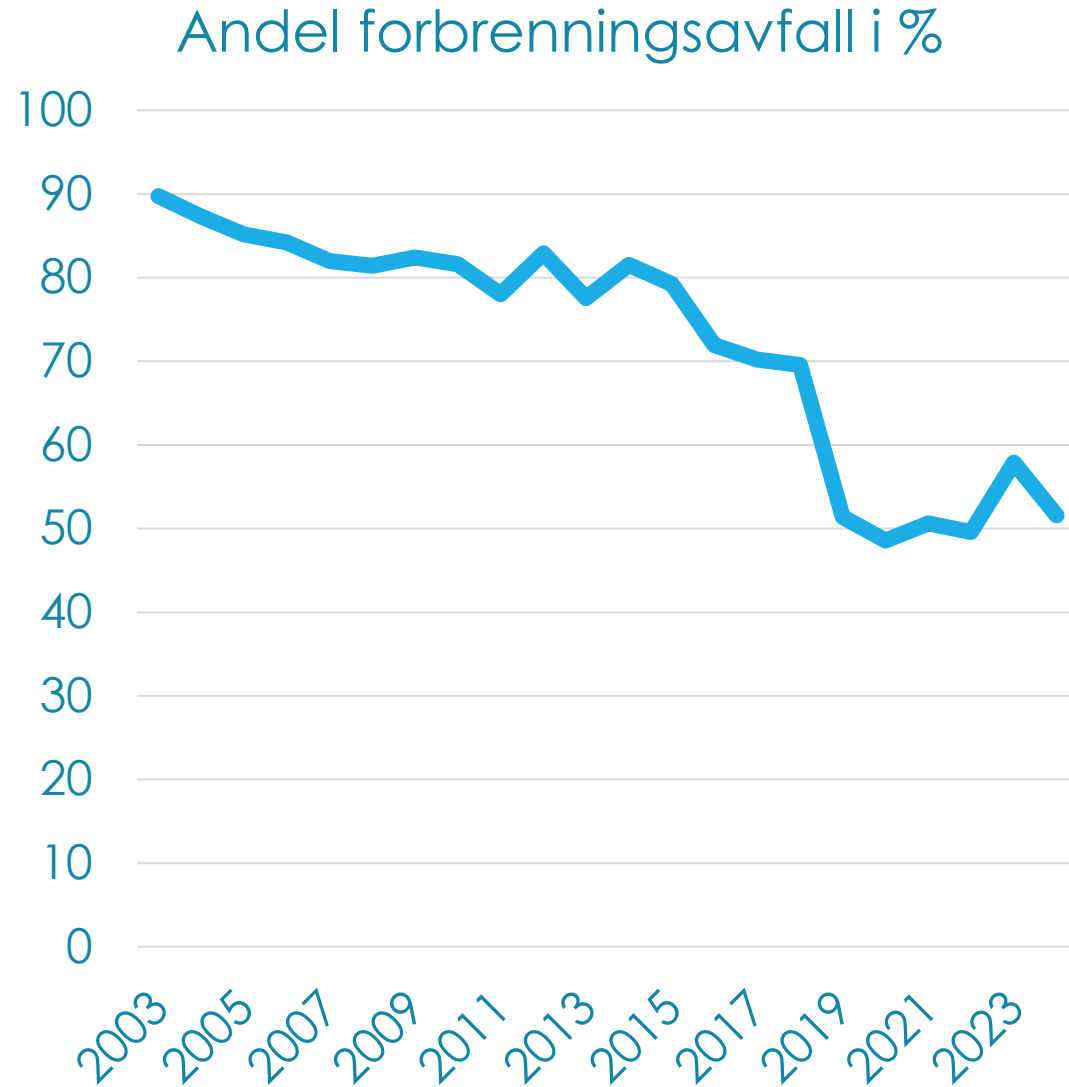
- Hva skal Hallingdal Renovasjon utføre på veggen av kommunene.
- Inkluderer også revisjon av lokal avfallsforskrift inkl. teknisk norm.

Tilpasning til nye EU-/nasjonale krav

- 2026 blir et nøkkelår for å tilpasse oss kommende krav til materialgjenvinning, utsortering og dokumentasjon.

Mer omfattende rapportering

- Økte krav til sporbarhet og kvalitet på data gjør at vi må jobbe enda mer strukturert med systemer og rutiner.

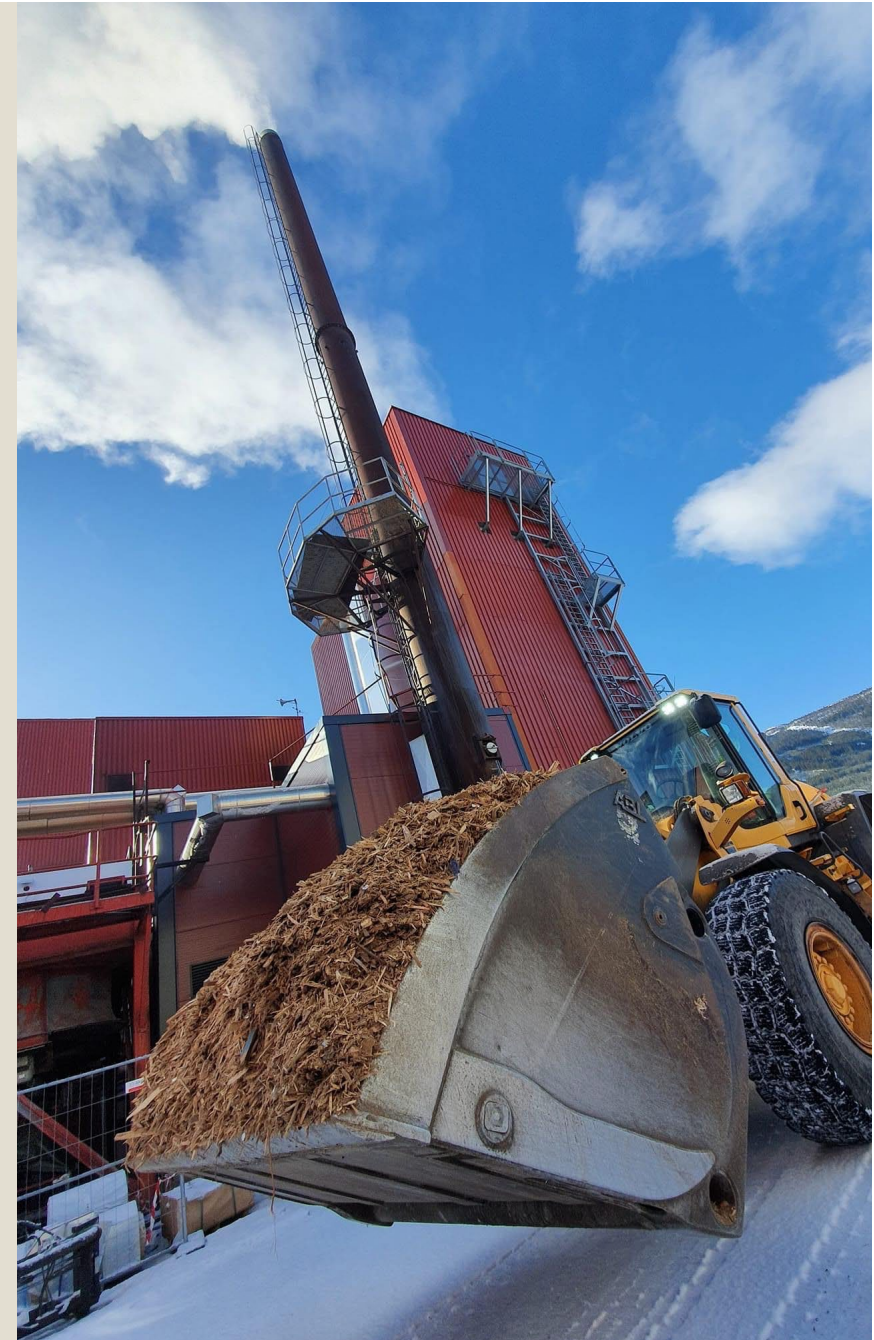

Økt kildesortering gir mindre avfall til forbrenning

- **Bedre ressursutnyttelse**
Materialer som plast, papir, glass og metall kan gjenvinnes til nye produkter i stedet for å gå tapt i forbrenning.
- **Reduserte klimagassutslipp**
Forbrenning av plast gir CO₂-utslipp fordi plast ofte er laget av fossil olje. Mindre plast til forbrenning = lavere utslipp.
- **Økonomisk gevinst**
Råvarer som sorteres ut har verdi. Det er ofte billigere å selge gjenvinnbare materialer enn å betale for forbrenning.
- **Mer kontroll med farlig avfall**
- **Mindre restavfall = mindre behov for forbrenningskapasitet**

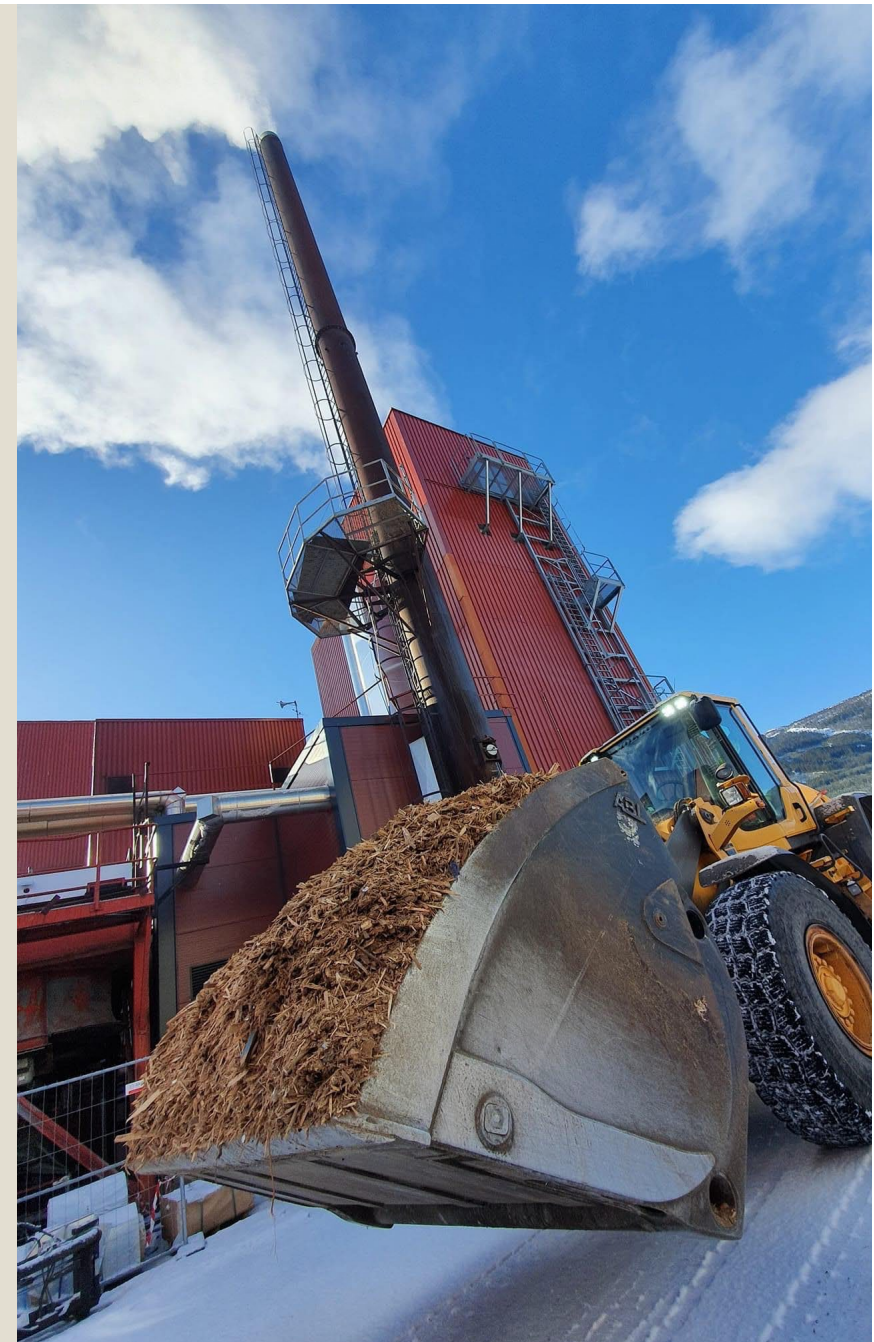
Avvikling av forbrenningsanlegget

- **Overordnet beslutning – gjort av representantskapet (eierne)**
- **2026 blir siste driftsår for forbrenningsanlegget.**
- Avviklingen er et strategisk valg basert på:
 - Endrede rammebetingelser
 - Høye drifts- og vedlikeholdskostnader
 - Teknisk aldring av anlegget
 - Endrede krav til utslipp og dokumentasjon
 - Mindre avfall

Plan for avvikling

- Avviklingen skjer **kontrollert og planlagt i tid – ikke «bråstopp»**.
- Tydelig tidslinje for:
 - Alternativ håndtering
 - Nedtrapping av drift
 - Sikring av anlegget
 - Slutt drift og avslutning
- Myndighetsdialog for å sikre korrekt nedleggelse iht. krav.
- Dialog med «naboen» om frettidige leveranser av fjernvarme.

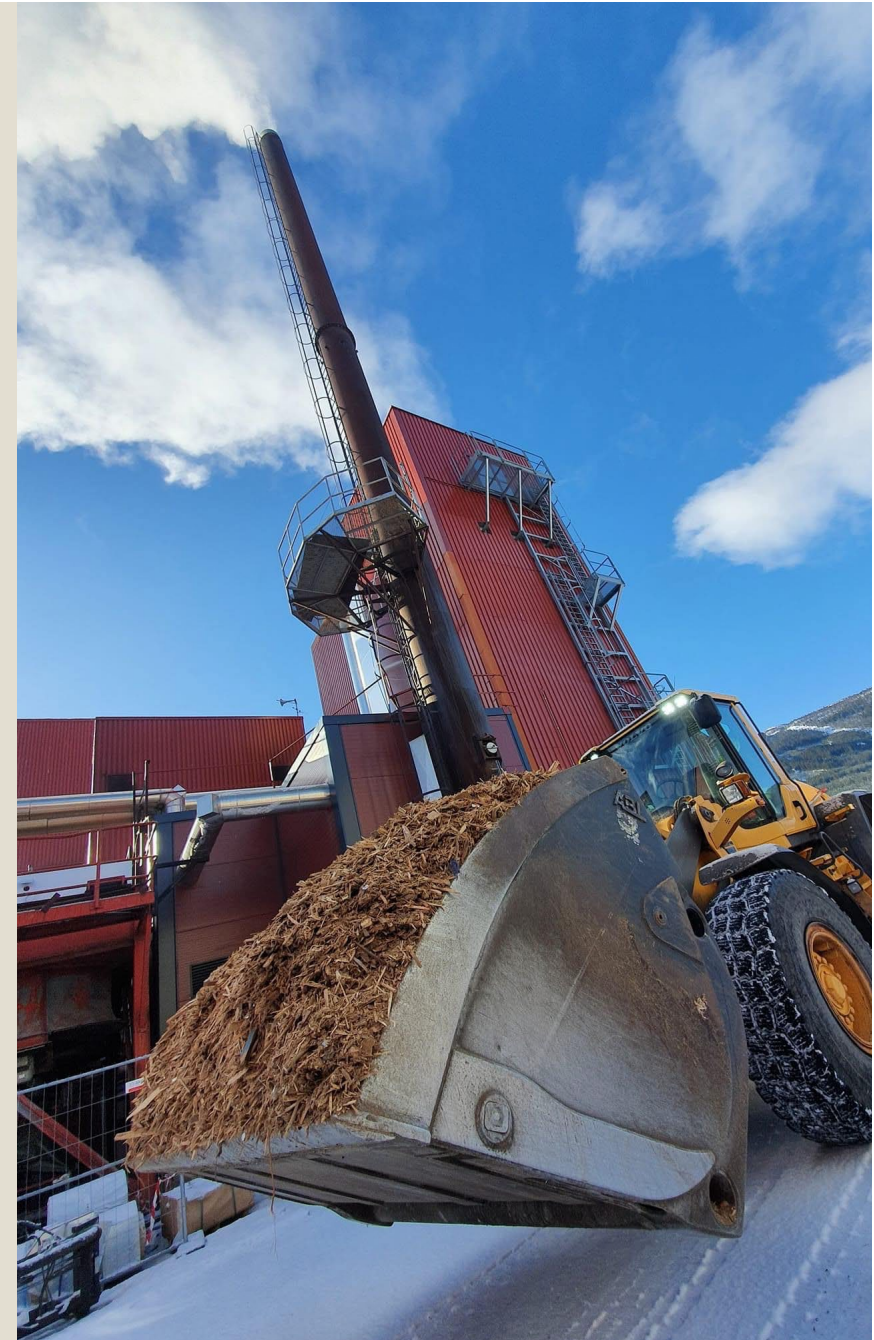
Konsekvenser for drift

- Brennbart avfall skal:
 - Transporteres ut av regionen.
 - Leveres til eksterne behandlingsanlegg.
- Logistikk og kontrakter justeres i løpet av 2026.
 - Anbud i Januar – 2026. Fokus på miljø.
- Økt behov for planlegging av transport, kapasitet og kostnader.
- Behov for justering av kapasitet for håndtering.

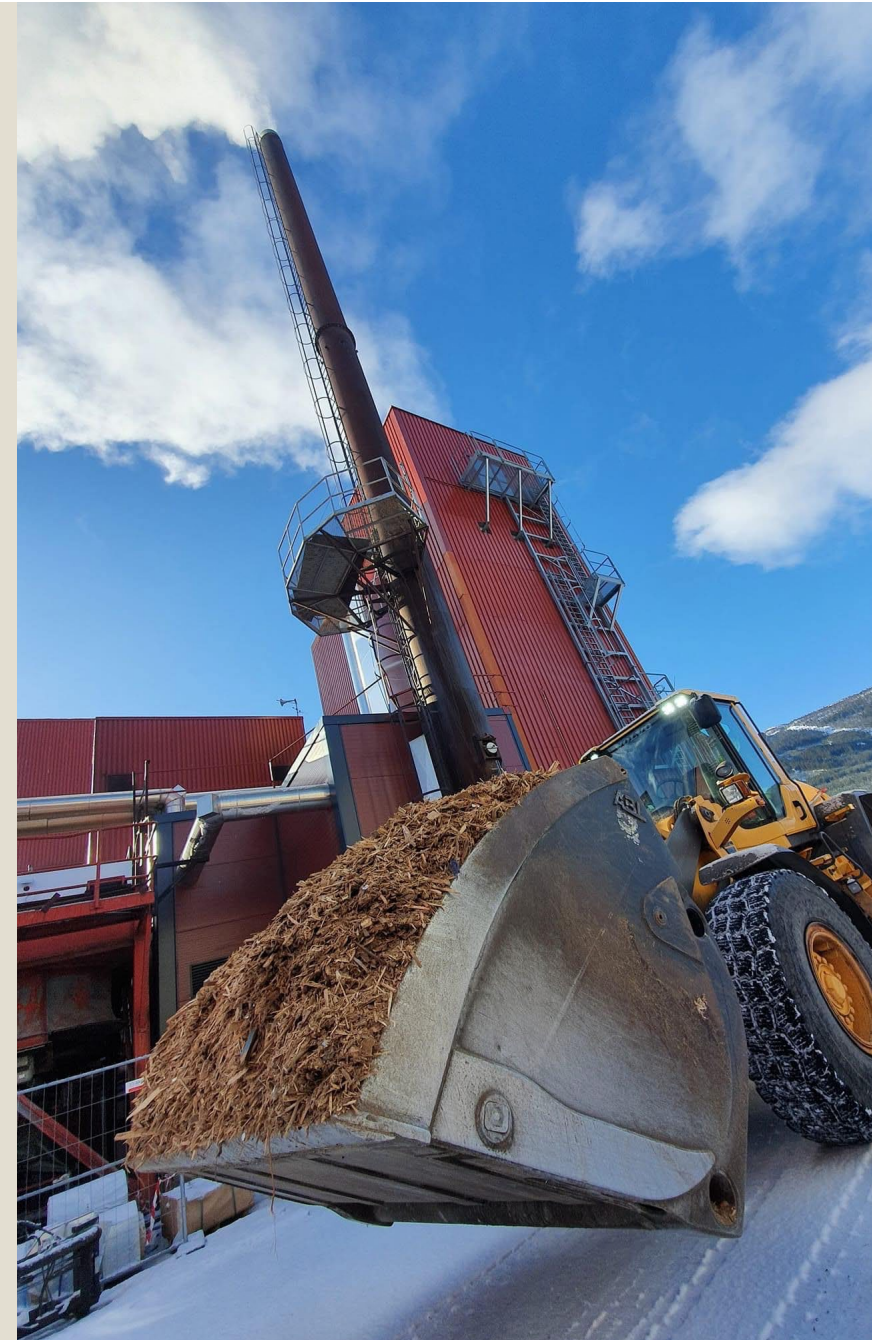
Økonomiske effekter

- På kort sikt:
 - Engangskostnader knyttet til avvikling og opprydding
- På lengre sikt:
 - Lavere risiko for store uforutsette investeringer
 - Mer forutsigbare behandlingskostnader gjennom kontrakter
- Endret kostnadsstruktur:
 - Fra «eget anlegg og vedlikehold» til «kjøpt behandlingstjeneste».
- Kostander pr tonn i dag ca. 3200kr vs. ?

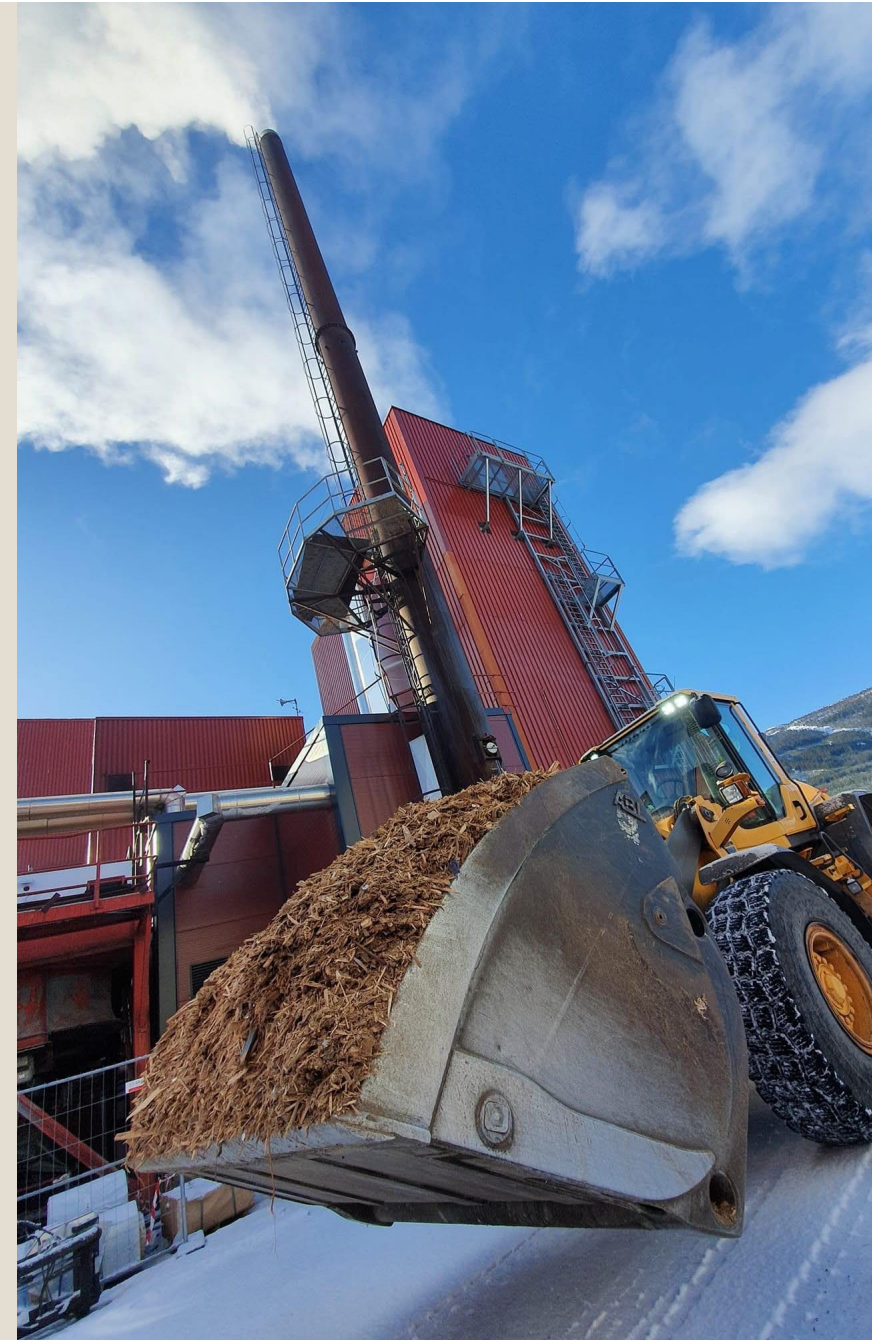
Ansatte og organisasjon

- Avvikling skjer med:
 - Tett dialog med ansatte
 - Ivaretagelse av kompetanse og personell
- Vurdering av:
 - Omplussing internt
 - Kompetanseoverføring til andre deler av virksomheten
- Fokus på ryddighet, forutsigbarhet og personalansvar.

Veien videre etter 2026

- Hallingdal Renovasjon blir:
 - Mindre «sluttbehandlingsanlegg»
 - Mer **proff bestiller, logistikkaktør og miljøkoordinator**
- Rollen endres, men samfunnsansvaret består.
- Avviklingen er et skifte – ikke en avvikling av selskapet.

Prinsipper regnskapsutførelse

Regnskapsloven, reglene for store foretak.

IKS loven

Spesielt føringer for låneopptak, avdrag og noter.

Selvkostforskriften.

Fordelingsnøkkel
forbrenning
andel næring
2024: 42,4
2025: 40
2026: 38,4%?

Forutsetninger prognose 2025

- Basert på det vi visste i august 2025
- Tallgrunnlag: virkelige tall pr. 1. halvår 2025
- Forbrenningsanlegget nedskrevet juli 14 mill.
- Flisovn og fjernvarme avskrives frem til 2032
- Delvis nedetid i 2025 -> doble kostnader
- Budsjett: 1 mill. i utbytte fra Retura
- Selvkostfordeling basert på tonnprognoser for hele 2025
- Prognose utarbeidet m/ Momentum Visma

Prognose 2025 – husholdningsavfall

- Etterfakturering totalt: kr 11 651 912
- Fordelt mellom kommuner:
 - Hol: 2 884 725
 - Ål: 1 813 309
 - Gol: 1 810 219
 - Hemsedal: 1 359 084
 - Nesbyen: 1 961 777
 - Flå: 857 404
 - Krødsherad: 965 395

Prognose 2025 – næringsområde

- Underskudd drift 2025: kr 6 438 121
- Tidligere udekket underskudd: kr 3 456 880
- Totalt til inndekning: kr 9 895 001
- Fordeling per kommune (andel):
 - - Flå: 458 874
 - - Krødsherad: 922 651
 - - Hemsedal: 1 098 160
 - - Nesbyen: 1 358 973
 - - Hol: 1 851 184
 - - Gol: 2 053 167
 - - Ål: 2 061 992

Forutsetninger 2026

- Forbrenningsanlegget drives til 1. august

- Nedstenging forbrenning m/driftskostnader ut oktober

- HTP inntekter med til og med juli

- Ingen avklaring for etterbruk av bygg

- Selvkostkalkyle: stopp innkjøp restavfall fra VKR

- Fordelingsnøkler dreies mot husholdning

- Stor usikkerhet knyttet til hendelsesforløp

Selvkostinntekter 2026 – husholdningsavfall

- Totalt beregnet: kr 133 129 679
- Fordeling:
 - - Hol: 33 541 396
 - - Ål: 21 046 620
 - - Gol: 20 971 789
 - - Hemsedal: 15 828 739
 - - Nesbyen: 20 526 353
 - - Flå: 10 083 060
 - - Krødsherad: 11 202 787
- Eksempelpriser:
 - - 140L: 4 710
 - - 240L: 7 490
 - - Hytte/støl: 2 791

Selvkostområde slam

- 2025: Etterkalkyle +17 % på enhetspriser
- 2026: Prisnivå videreført fra 2025
- Gebyrgrunnlag i praksis 17 % høyere

2027 og frmeover

- **Nedleggelse av forbrenningsovn**
- Avvikling av anlegget vil påvirke kostnadsnivået med store reduksjoner i kostander. Men vi må nå beregne behandlingskostnader hos eksterne aktører for slutthåndtering av restavfall.
- Endringer i logistikk, transport og kontraktstruktur kan også bidra til økt økonomisk usikkerhet.
- **Usikkerhet om etterbruk av anlegget**
- Manglende avklaring om fremtidig bruk av dagens infrastruktur gjør det krevende å planlegge investeringer og driftsmodeller.
- Potensielle etterbruksalternativer (lager, omlastingspunkt, nye behandlingsprosesser m.m.) krever vurdering av kost-nytte og risiko før beslutning tas.

Fakturering?

- Husholdning / selvkost
 - Ønske om at halvparten av 2025 faktureres i høst, resten etter endelig selvkostkalkyle. (Månedskifte januar februar)
- Innhenting egenkapital (næring / «frie midlen»)
 - Etter endelig fastsetting av regnskapet. -> Repskap -> Kommunestyre

Fra selskapsavtalen

- § 7. Inntekter og Innskotsplikt «...deltakarane innbetalar til selskapet forskottsvis og kvart kvartal (1. januar, 1. april, 1. juli, 1. oktober) 25 % av budsjettert kostnad pr. år for kvar deltakar for dei tenester selskapet utførar for deltakarane.
- Endeleg oppgjør for utførte tenester skjer med avrekning ved årsoppgjøret. Vert det kravd at deltakarane skal gje innskott, stille ny eigenkapital eller garantere for nye lån, må det gjerast vedtak om dette av det einskilde kommunestyre og beløpet skal tilsvare deltakaren sin eigarpart i selskapet. Investeringar finansiert av selskapet, betaling for selskapets tenester og liknande, reknast ikkje som innskott.»
- § 15 «...ferdig handsama budsjett skal sendast deltakarane innan 1. oktober. Dersom selskapets budsjett gjer det nødvendig med innskott frå deltakarane, er budsjettet ikkje endeleg før budsjettet til deltakarane sjølve er handsama etter kommunelova § 45 nr 4, så langt det gjeld innskottet.»